

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum conditiones assignatæ requirantur ad confessionem? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Ad secundum dicendum, quod in eo qui vsu
linguæ non habet, sicut est mutus, vel qui est alte-
rius linguæ, sufficit quod per scriptum, aut per nu-
tum, aut per interpretem confiteatur: quia non
exigitur ab homine plus quam possit: quamuis homo
non possit vel debeat Baptismum accipere, nisi in
aqua, quæ est omnino ab exteriori, & nobis ab alio
exhibetur. Sed actus confessionis est ab intra & à
nobis: & ideo quando non possumus vno modo, de-
bemus, secundum quod possumus, confiteri.

Ad tertium dicendum, quod in absentia proprii
sacerdotis etiam potest laico fieri confessio: & ideo
non oportet quod per scriptum fiat: quia plus per-
tinet ad necessitatem confessionis actus, quam ille,
cui fit confessio.

ARTIC. IV.

*Utrum sexdecim conditiones assignata requirantur
ad confessionem?*

38

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod sex-
decim illæ conditiones, quæ à magistris assi-
gnantur, his versibus contentæ, non requirantur ad
confessionem.

Sit simplex, humilis confessio, pura, fidelis,
Atque frequens, nuda, & discreta, libens, verecūda,
Inegra, secreta, & lachrymabilis, accelerata,
Fortis, & accusans, & sit parere parata.
Fides enim & simplicitas, & fortitudo sunt per se
virtutes. Ergo non debent poni per se conditiones
confessionis.

¶ 2 Præterea, Purum est, quod non habet per-
missionem: similiter simplex compositionem &
remissionem aufert. Ergo superflue alterutrum
ponitur.

¶ 3 Præterea, Peccatum semel tantum commis-
sum nullus tenetur confiteri nisi semel. Ergo si homo
peccatum non iterat, non oportet quod sit frequens
confessio.

¶ 4 Præterea, Confessio ad satisfactionem ordi-
natur.

G 4 natur.

natur. Sed satisfactio quandoque est publica, & confessio non semper debet esse secreta.

¶ 5 Præterea, Illud quod non est in potestate nostra, non requiritur à nobis. Sed lachrymas terere, non est in potestate nostra. Ergo non requiritur à confiteente.

SED contra est Magistrorum assignatio.

In arg. 1

RESPONDEO dicendum, quòd dictarum conditionum quædam sunt de necessitate confessionis, quædam de bene esse ipsius. Eæ autem quæ sunt de necessitate confessionis, vel competunt ei, secundum quod est actus virtutis, vel secundum quod est sacramenti. Si primo modo; aut ratione virtutis generis; aut ratione specialis virtutis, cuius est actus; aut ex ipsa ratione actus. Virtutis autem in genere sunt quatuor conditiones, vt in 2. Ethicor. 4. c. 3.

*7.2.1.4.

Prima est, vt aliquis sit sciens: & quantum ad hoc dicitur, quòd confessio debeat esse discreta, vt in actu omnis virtutis prudentia requiritur: est autem hæc discretio, vt maiora peccata maiori pondere confiteatur. Secunda conditio est eligens: quia actus virtutum debent esse voluntarij: & quantum ad hoc dicitur, libens. Tercia conditio est, vt propter hoc, scilicet debitum finem operetur: & quantum ad hoc dicitur, debet esse pura, vt scilicet recta sit intentio. Quarta est, vt mobiliter operetur: & quantum ad hoc dicitur, debeat esse fortis, vt scilicet propter verecundiam non dimittatur. Est autem confessio actus penitentia, quæ quidem primo initium sumit a horrore turpitudinis peccati: & quantum ad hoc confessio debet esse verecunda, vt scilicet non sit de peccatis, propter aliquam seculi vanitatem. Secundo, progreditur ad dolorem de peccato commisso: & quantum ad hoc dicitur, debeat esse lachrymabilis. Tertio, in abiectione peccati minatur: & quantum ad hoc debet esse humiliter se miserum confiteatur & infirmum. Ex ipsa

ratione huiusmodi actus, habet confessio, quod sit manifestatiua: quæ quidē manifestatio, per quatuor impedi potest. Primo, per fallitatem: & quantum ad hoc dicitur quod debeat esse fidelis, id est, vera. Secundo, per obscuritatem verborum: & contra hoc dicitur nuda, ut non inuoluat obscuritatem verborum. Tertio, per verborum multiplicationē: & propter hoc dicitur, simplex, ut scilicet non recitet in confessione, nisi quod ad quantitatem peccati pertinet. Quarto, per subtractionem, ut scilicet non subtrahatur aliquid de his quæ manifestanda sunt: & contra hoc dicitur, integra. Secundum autem quod confessio est pars sacramenti, sic concernit iudicium sacerdotis, qui est minister sacramenti. Unde oportet quod sit accusans ex parte contentis: parere parata, per comparationem ad sacerdotem: secreta, quantum ad conditionem fori, in quo de occultis conscientie agitur. Sed de bene esse confessionis est, quod sit frequens, & quod sit accelerata, ut scilicet statim confiteatur.

Ad primum ergo dicendum, quod non est inconueniens, quod conditio vnus virtutis in actu alterius virtutis inueniatur, qui ab ipsa imperatur: vel quia medium, quod est vnus virtutis principaliter, etiam alia virtutes per participationem habent.

Ad secundum dicendum, quod hæc conditio, pura, intentionis excludit perversitatem, à qua homo mutatur: sed, simplex, alieni admistionem excludit.

Ad tertium dicendum, quod hoc non est de necessitate confessionis, sed de bene esse.

Ad quartum dicendum, quod propter scandalum aliorum, qui possunt ex peccatis auditis ad malum inclinari, non debet confessio fieri in publico, sed in occulto: ex pœna autem satisfactoria non scandalizatur ita aliquis: quia quandoque pro paruo, vel nullo peccato, similia opera satisfactoria sunt.

Ad quintum dicendum, quod intelligendum est de lachrymis mentis.

QVÆ-